

Corsendonk[®] bier

Pater

Zacht en donker.

Agnus

Pittig en blond.

CORSENDONCA

Trimestriël tijdschrift
11de jaargang
Nr. 4, december 1994
ISSN 0779-5785

V.u.: Hugo Miguet
Sprinkhaanweg 4
2360 Oud-Turnhout

Kantoor van afgifte : Oud-Turnhout

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/67.12.71

VERZEKERINGSKANTOOR

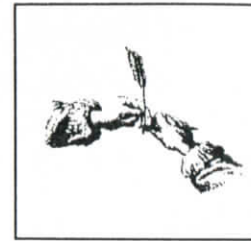
JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

St. Antoniusstraat 20 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.30.92

© **CORSENDONCA** : Alle artikels overgenomen uit ons driemaandijks tijdschrift moeten de vermelding "*Uit Corsendonca*" dragen, met de jaargang, nummer, pagina en de naam van de auteur.

CORSENDONCA

Voorwoord

1994 loopt op zijn laatste benen. Voor "Corsendonca" is het een druk, maar vooral vruchtbaar jaar geweest: de voorjaarswandeling, de uitstap naar Alphen, de cursus genealogie, het kerkconcert. Het is een greep uit de vele initiatieven van het afgelopen jaar. Bovendien ligt onze nieuwe publicatie "100 jaar landelijk leven" reeds bij de drukker, zodat het eeuwfeest van de Oosthovense en Oud-Turnhoutse landelijke gilde niet ongemerkt voorbij zal gaan.

Het nieuwe jaar wordt ook een beetje een feestjaar voor onze kring zelf. Immers, in 1995 bestaat "Corsendonca" 15 jaar en dat willen we niet zomaar voorbij laten gaan! Naast de reeds vermelde publicatie die in maart zal voorgesteld worden, verschijnt eind 1995 het gildeboek over de (verdwenen) Oosthovense en de (nog bestaande) Oud-Turnhoutse "guld".

Het oude Gildenhuis was oorspronkelijk een filmzaal. De laatste twee weekends voor de afbraak zal "Corsendonca" deze "cinema" nog eenmaal doen schitteren met authentieke Oud-Turnhoutse films.

Over de andere nieuwe of reeds traditioneel geworden activiteiten zullen onze leden tijdig via het tijdschrift op de hoogte gebracht worden. Ook u blijft in 1995 alle informatie krijgen als u 250 BEF overschrijft op rekening nummer 001-1085134-71 van Heemkundekring Corsendonca, St. Bavostraat 9 te Oud-Turnhout. Het zal zeker de moeite waard zijn.

We wensen u allen prettige feestdagen en een gelukkig 1995!

Wim van Hout
Voorzitter "Corsendonca"

100 jaar landelijk leven

In 1995 viert zowel de landelijke gilde van Oud-Turnhout als die van Oosthoven haar eeuwfeest. Aanleiding voor onze kring om hieraan de nodige aandacht te besteden.

Het boek is ruimer opgevat dan het verleden van deze landelijke gilden alleen. Immers, in een landelijke gemeente als Oud-Turnhout hebben nog verschillende mensen bindingen met de landbouw via ouders en/of grootouders. Ook deze mensen moeten hun gading vinden in de nieuwe publicatie.

Het is een wetenschappelijk verantwoord werk geworden dat een overzicht geeft van de evolutie van de landbouw in onze gemeente.

Het boek is opgebouwd uit drie niveau's. Met om en bij de *150 foto's en afbeeldingen*, verspreid over *144 pagina's*, heeft de lezer een mooi fotografisch overzicht. Voor de meer genteresseerde lezer zorgen de uitvoerige teksten voor een overzicht van de evolutie van de landbouw(organisatie) gedurende de afgelopen 100 jaar. En ten derde krijgt de diep geïnteresseerde lezer, via tabellen en statistiekjes, de cijfers aangereikt om zijn eigen conclusies te trekken over deze materie.

De eigen opzet van dit werk zal het boek een specifiek karakter geven. Het is een werk dat in geen enkele bibliotheek van de Oud-Turnhoutse heemkundeliefhebber mag ontbreken!

In maart 1995 zal deze nieuwe publicatie van "Corsendonca" van de persen rollen. Tot *31 januari 1995 kan vooringetekend* worden door het storten van *650 BEF* op de rekening nummer *001-1085134-71 met de vermelding "Boek 100 jaar landelijk leven"*. Daarna zal het werk *750 BEF* gaan kosten.

Bestellen kan ook door het binnenbrengen van onderstaande strook met het verschuldigde bedrag bij:

Hugo Miguet, Sprinkhaanweg 4 (Zwaneven)

Jan Sels, Draaiboom 98 (Centrum)

Wim van Hout, Polderstraat 30 (Oosthoven).

Ondergetekende:

Adres:

bestelt het boek "100 jaar landelijk leven".

Hij/zij voegt hierbijBEF voor ex.

Datum : .../.../199..

Handtekening

Een ezelsbrief

Tijdens boerenbruiloften gebeurde het vaak dat er op het onverwachts een man met zijn ezel (2 personen onder een laken met een ezelshoofd in de hand) binnenstapte. De man las dan de (ludieke) ezelsbrief. We brengen hier de volledige versie van de ezelsbrief bij de bruiloft van Jan en Marie.

“Hoogerwaarde Bruid en Bruidegom en al die andere aanwezigen.

Zoo lijk ge ziet het beest is oud, stijf en versleten niettegenstaande dit alles kon ik het U niet nalaten vandaag tot hier te komen daar Jan nog altijd ne goeie en ne getrouwen ezel is geweest van den ezelsbond en ‘t is te hoopen ne goeie en ne getrouwen ezel te blijven en voornamelijk voor zijn aanstaande Marie daarom acht ik het niet te veel hier eenige woorden te spreken om de nieuwe getroude een weinig spoorwijs te geven.

Hoogerwaarde Bruid en Bruidegom, feestgenooten, vrienden en vriendinnen zonder verzinnen liep onzen ezel hier binnen hier bij pachter Van Dooren waar een koppel uit verkoren bij Jan en Marie daar zitten ze zie.

Zij sloegen in hun jonge handen tot sterke taaie banden. Zij zwoeren melkander eeuwige trouw hij is de man en zij is de vrouw dat wist mijnen ezel allemaal en daarom ging hij zoo aan den haal hij is wel oud en krom en schrikkelijk dom maar toch wel zoo fijn om te weten waar zij zijn die goede volle flesschen om zijne gloeienden dorst te lessen want dorst heeft hij altijd bij winter en bij zomertijd dus om te beginnen giet spoedig wat in z’n bakkes binnen ondertusschen zal zijnen baas met een hart van eenen haas en den moed van eenen wezel maar met even grooten dorst als zijnen ezel houden een groot sirmoon voor de dochter en de zoon.

In de naam des kwits en de naam des kween ik meende dat donker was en de maan die scheen in dien goeien ouden tijd waar wij niets van m’n weten had God den eersten mensch op de wereld neer gesmeten en om dien vent te drillen en de cojoneeren besloot hij uit zijn rib een wijf te fabrikeeren.

Adam dien arme snul zat er al seffens mee in de prul. Zij liet hem van den appel bijten en samen met hem den hof uit smijten dat had hij van die schoon madam die uit zijn eigen ribben kwam.

Verdomschen ezel staat toch stil daar een klets op uwen bil. Nu ben ik gansch die kluts weer kwijt dat komt omdat gij zoo dorstig zijt. Nu zal ik maar dichter op mijn knie (voor onzen Jan en zijn Marie) die samen in dit laat seizoen een groote menschen kuur gaan doen. Ja Jan dat vergt zeker wel moed in dezen tijd nu ‘t oorlog woed van wal te gaan in eenen boot met zulk een klein rantsoen van brood nu zijt gij nog met tweeen maar eens komt de ooievaar (zorgt dan dat gij de kost goed wint) (voor U beiden en elk kind) (dat nu voortaan uit U huwelijk kan ontstaan) zorgt dan dat de melkerij genoeg geeft voor een man of drij want van boteren komt niet in huis (niets van) Uw stand verzegeld zegt de Pruis dan smeert gij maar van ‘t eigen vet dat geeft U ruimer plaats in ‘t bed van ‘t bed gesproken zie dat ge goed aan licht verduistering doet want slapen gaat ook zonder licht even goed als andere plicht ik wil dit besluiten met een wensch van goeden vriend en Christen mensch. Dat God den zegen in Uw wiegschen legt van 12 jong ik heb gezegt maar ezel toch gij lomp stom kieken nu bederfd gij alweer mijn lieken laat hem spoedig toch wat drinken anders gaat hij door zijn pooten zinken; Ik zie hier van uit mijn hoogte zijn vel verrimpelen van de droogte giet hem toch gauw wat in zijn lijf dan worden zijn knoken toch wat stijf. Want veel heeft hij moeten doen om hier te komen met fatsoen want op ... ligt geen macadam ik weet waarlijk niet hoe hij hier kwam nu verstaan ik wat gij hebt

moeten lijn als gij hier kwam om te vrijen eens kwam een heks hem ginds bespoken hij hoorde 't rommelen van haar knooken viel recht in Marie haar armen en om zijn bloed wat op te warmen riep hij dan "Laat nu die heks maar komen".

Wring ze den nek om potverdommen toch was hij die tovertrien kwijt en heeft lekker met Marie gevrijd. Nu gaat hij er mee trouwen 't is te hoopen dat hij het niet zal berouwen het vrije leven is voor hem uit en gedaan maar ezels zullen er altijd bestaan zooals deze waar ik hier op zit hij is zoo hol en zoo leeg als een kit als g'hem niet spoedig laat zuipen krijgt hij van dorst nog de krampen en de stuipen laat hem niet langer op n'n borrel krijten anders gaat hij van dorst den vloer onder schijten en dan zal al dat lekker eten en drinken hier vandeeg gaan rieken en stinken maar dat wil ik niet hebben voor die Marie die ik ook zoo gaarne zie.

Maar Jan is mij te rap geweest. En nu heb ik alleen dit leelijke beest ik ben daarvoor niet jaloersch ik gun Jan dat plezier om dat te bewijzen kom ik nu hier maar giet hem non de djol nu toch is gauw vol langs zijne kop of langs zijn hol dan kan hij voldaan weer huiswaarts keeren dag - - dag - dag dames en heeren."

Jan Sels

Roger en Gunther Van Mierlo

“De Beeweg”, een kerstverhaal

Over de Darisdonk koepelt hoog en klaar de stille vriesnacht. De lage boerenhuizen staan er aan weerskanten van de straat, dik onder de sneeuw, als dromende mensengezichten onder witwollen slaapmutsen. Met een rood oog hier en daar.

Dat is het uur waarop Koolsken zijn beeweg gaat, de beeweg van elk jaar als het Kerstmis wordt. Lang en zwaar is die weg. Over

Korsendonk en de Hoeven, door de Pomfertse bossen en langs Retie om, helemaal naar Postel toe.

En Koolsken is geen van de jongsten meer. Maar na enkele schreden heeft hij er de goede gang al in, de vaste en kloeke tred van mensen gewoon aan verre tochten, met telkens een lange zwaai van zijn kromme benen. Prettig kraakt daarbij de sneeuw onder zijn zware spijkerschoenen. Die schoenen, ze stonden al dagen klaar voor de beeweg, met nieuwe veters en goed ingevet. Darisdonk is niet groot, enkele doeningen maar. Die laatste hoeve daar is die van Peer-Gijs, Koolsken zijn goede vriend van toen ze nog schoolbengels waren. En zoveel maakten ze samen mede al die jaren van hun leven.

Die Peer-Gijs ... Hij moest nu bij de oprit staan, daar voor zijn huis. Het zou juist geteld, hun veertigste beeweg geworden zijn.

Maar Peer-Gijs staat er niet, omdat hij ditmaal niet met Koolsken gaat. Sooi van Peer-Gijs, ge moet weten, die is van de zomer de kalverhandel begonnen en hij zal met zijn wagen naar Postel rijden. Daar staat hij bij het huis, een grote, rode wagen. "Vervoer van dieren" staat er op, in witte letters. Daarmee rijden ze naar Postel nu Koolsken kon ook mee. Peer-Gijs kwam het hem zeggen. Koolsken had er al van gehoord en hij had zijn antwoord gereed.

"Neen, Peer-Gijs," had hij gezegd, "ik doe het maar weer met deze hier."

En toen had hij naar zijn voeten gewezen. Hij had nog meer kunnen zeggen, want hij vond het helemaal niet mooi van Peer-Gijs. Het was ontrouw aan iets dat goed en van vele jaren was. Koolsken zegde het niet, maar voor hem was het uit met de zo oude vriendschap.

"Nooit spreek ik nog tegen die mens," zwoer hij toen Peer-Gijs de deur uit was.

En zo gaat hij daar op zijn eentje nu over de witte wegen, een klein en donker mannetje onder de hoge, heldere hemel. Hij gaat langs de dichtgevroren Wouwer met zijn vele beboste eilandjes, in diepe rust onder de glinsterende sneeuw. En langs de bruin-verweerde muren van de bijna zeshonderd jaren oude Augustijnenklooster, warm opkleurend in de milde maneschijn.

Hij gaat over de heide, die ver en blank open ligt tot aan de slapende Hoeven toe, waar de honden nu niet blaffen omdat het Kerstnacht is en er geen kwaad volk over de wegen komt.

En steeds verder maar, door de bossen van Pomfert en langs de Kastelse baan tot de Retiese markt, waar de oudste linde van de Kempen staat als een reusachtige, witsuikeren paddestoel. En waar het monument van Lodewijk De Koninck vlak voor de kerk oprijst, met de twee Kempense kinderen elk met een gek sneeuwwhoedje op hun stenen hoofd. Dan rest er nog de lange, rechte weg over de Brand naar Postel toe.

Koolsken gaat en gaat. En heeft geen oog voor de mooie en reine wereld om hem heen.

“Nooit spreek ik nog tegen die mens ...”

Peer-Gijs, hij had er moeten zijn. Koolsken mist die lange, rechte gestalte, met de trage en wijde tred, opstappend voor hem. Peer-Gijs, die immersaan zijn zeg had, met een paar woorden over zijn schouder naar Koolsken toe, over wat ze ontmoeten langs de weg. Al die dingen die Koolsken ook wist. Maar zo was het geweest sinds hun eerste beeweg, veertig jaar geleden, en zo had het moeten blijven.

Zo wit als de winternacht, zo donker is het nu in Koolsken zijn hart. Om de zo oude en nu vergane vriendschap.

Naar gelang hij vordert wordt het drukker op de baan. Met een lange, tassende lichtbundel voorop, glijdt er af en toe een auto

voorbij. In Postel hoort Koolsken de beiaard spelen, een regen van zilveren klanken spreiden over hei en geboomte. Dan zijn daar de kloosterpoort, de auto's en de mensen op het plein voor het slot, de warmlichtende kerkraden achter de hoek ... Koolsken kent het alles zo goed dat hij het meent te dromen maar.

En dan zit hij al te bidden aan zijn paternoster, op zijn gewone plaatje weer. Intussen loopt het kerkje vol. Het orgel speelt en de paters zingen.

“Nooit spreek ik nog ...”

Die Peer-Gijs, de ontrouwe, de afbreker ...

Koolsken tracht het uit zijn hart te bannen, door de vele paternosters maar. Een voor zijn Katrien thuis, een voor de kinderen en de kleinkinderen, een voor de koeien, de zwijntjes en het paard, een voor ... Och, een boeremens heeft zoveel om voor te bidden. Zo zijn ze al aan de laatste van de drie missen. De paters zingen het Kerstlied. Het is weer een ander en het is weer zo mooi.

“Vrede op aarde ...”

Koolsken hoort het. Dat is voor hem, want in zijn hart is er geen vrede nu. Maar Peer-Gijs, hij moet het ook horen en hij is er de schuld van.

“Nooit spreek ik nog tegen die mens,” zo hoort Koolsken zichzelf zweren.

“Voor die van goeden wille zijn,” zingen de paters.

Dat is nu toch voor Koolsken alleen. En pas nu vindt hij zichzelf weer terug. Ziet zich gaan door die reine en heilige avond op de lange beeweg, met immersaan die wrok en die boosheid in zijn hart.

“Nooit spreek ik nog ...”

Dat was lelijk van hem en hij moet dat goed maken.

En Koolsken begint aan zijn laatste paternoster.

“Voor Peer-Gijs,” mompelt hij en nooit van zijn leven heeft hij vromer gebeden.

Daarmede is de dienst ten einde en de mensen drummen naar buiten, huiverend om de plotse koude weer.

Bij het brugje buiten de poort staat Peer-Gijs. Hij laat Koolsken voorbij gaan en volgt dan.

“Ik heb onze Sooi bedankt voor de terugreis,” hoort Koolsken hem zeggen. “Want zo lijkt het geen beeweg meer. En... buurman ... ik wil van goeden wille zijn.”

Dat zijn woorden van een mens die om vergeving vraagt.

“En ik,” zegt Koolsken en zijn stem beeft er een beetje bij,” ik wil vrede op aarde.”

Hij doet een stap opzij.

“Gij voorop, Peer-Gijs. Voor mij stapt dat beter en zo hebben wij het altijd gedaan.”

Zo gaan ze de weg terug. Te Retie heeft Peer-Gijs voor de eerste keer wat te zeggen weer, met een gebaar naar het monument van de dichter bij de kerk.

“Ik heb die goed gekend in de tijd. Hij was een goed mens. En hij moet schone boeken geschreven hebben. Ja ... en veel, en dikke ...”

“Ja,” zegt Koolsken, want hij weet het zo goed als Peer-Gijs. Maar met die enkele woorden is alles als vroeger weer.

En omwille van de herwonnen vriendschap is er voor Koolsken en voor Peer-Gijs nooit een kerstnacht zo goed en zo heilig geweest.

Leo Op de Beeck.

De Geitenbond en de Christene Steenbakkergilde

In het begin van deze eeuw was de landbouw niet beperkt tot eigenlijke landbouwers alleen. In “100 jaar landelijk leven” komen we daar uitgebreid op terug.

Verskillende arbeiders hielden er enkele dieren op na of bewerkten in hun vrije uren nog een lapje grond. Voor deze activiteiten werden er aparte verenigingen op gericht. Zo wordt er een bijengilde (“De Rosse Bie, landelijke beroepsvereniging te Oosthoven”) opgericht op 24 maart 1912 en ook een Kweekbond voor Geiten (“De Kweekbond voor Geiten, landelijke beroepsvereniging”) op 15 juni 1907. Wanneer we de lijst met bestuursleden bekijken van deze laatste vereniging, dan komt deze haast volkomen overeen met de bestuursledenlijst van de “Christene Steenbakkergilde, vakvereniging te Oud-Turnhout-Oosthoven”, die op 24 maart 1907 gesticht werd. De statuten van de geitenbond staan afgedrukt in onze nieuwe publicatie. Hierna volgen de reglementen van de Christene Steenbakkergilde.

745. — Christene Steenbakkergilde, vakvereniging,
gevestigd te Oud-Turnhout-Oosthoven.

STANDREGELEN.

I. — STICHTING EN DOEL.

Art. 1. Er wordt te Oud-Turnhout-Oosthoven eene vakvereniging gesticht onder den naam van Christene Steenbakkergilde.

Hare grondbeginselen zijn : godsdienst, huisgezin, eigendom.

De zetel is gevestigd in het lokaal der Katholieke Werkmansvereniging te Oosthoven.

Art. 2. Deze vakvereniging heeft voor doel het bestudeeren, het beschermen en het uitbreiden der beroepsbelangen harer leden, namelijk:

- A. Door kennismaking en verbroedering onder de leden;
- B. Door te trachten de loonen tot een peil te brengen waarmede een eerlijk werkman in staat gesteld is zich zelf behoorlijk te onderhouden en zijne plichten tegenover de leden zijns huisgezins te vervullen;
- C. Door de verschillende werkvoorwaarden, onder opzicht van werkuren, zondagrust, gezondheid, verordening, in overeenstemming te brengen met de zedelijke en stoffelijke belangen der werklieden;
- D. Door de buiten hunne schuld zonder werk gevallen leden zooveel mogelijk te ondersteunen en aan werk te helpen;
- E. Door de verstandhouding tusschen patroons en werklieden te betrachten en dezelve te staven op het eerbiedigen van eeneders plichten;
- F. Door zich de kiezing voor werk- en nijverheidsraad en voor werkrechtensraad, die hare leden aanbelangen, aan te trekken.

II. — LEDEN.

Art. 3. Kunnen deel maken van de vakvereniging:

- A. Als werkende leden: personen minstens 16 jaar oud, die het vak uitoefenen;
- B. Als eereleden: personen die door hunne persoonlijke medewerking tot den voorspoed der vakvereniging willen medehelpen of die zich verbinden eene jaarlijksche bijdrage te storten van minstens 5 frank.

Kunnen geen eere lid zijn: zij die door artikel 12 der wet van 23 Juni 1894 beroofd zijn van 't recht om beheerder van erkende maatschappijen van onderlingen bijstand te zijn, alsmede de dranksluiter.

Art. 4. De werkende- en eereleden worden schriftelijk voorgesteld aan het bestuur en aanvaard door hetzelfde. De voorstellingen bevatten, naast ledere naam en voornaam, de aanduiding van de nationaliteit, het verblijf, het beroep en de hoedanigheid van werkend of eere lid.

Art. 5. De werkende leden betalen eene wekelijksche bijdrage jaarlijks bepaald volgens eene bijzondere verordening.

Art. 6. De werkende- en eereleden verklaren, door het aanvaarden van het lidmaatschap, de standregelen der vakvereniging bij te treden, alsook den godsdienst, het huisgezin en den eigendom te erkennen als zijnde de noodzakelijke grondslagen der samenleving.

Art. 7. Zal uit de vakvereniging gesloten worden, met verlies op welkdanig recht:

- A. Het lid dat den godsdienst, het huisgezin en den eigendom ophoudt te erkennen als zijnde de noodzakelijke grondslagen der samenleving;
- B. Het lid dat het doel en de werkzaamheden der vakvereniging tegenwerkt;
- C. Het lid dat eene eerroovende veroordeeling ondergaat;
- D. Het lid dat zonder wettige redens meer dan zes weken zijnen inleg of de hem opgelegde boeten niet betaalt;

E. Het lid dat door zijn gedrag de achting zijner medeleden niet meer verdient.

Art. 8. Ieder lid heeft het recht op elk oogenblik de vakvereniging te verlaten. Deze mag in voorkomend geval slechts de vervallen bijdragen en de loopende bijdrage van het lid eischen.

Art. 9. Het lid tegen hetwelk eene beschuldiging wordt uitgebracht, van aard om de uitsluiting te veroorzaken, zal in persoon vóór het bestuur gedagvaard en in de gelegenheid gesteld worden zich te verdedigen tegen voormelde beschuldiging.

Na de verdediging gehoord te hebben zal het bestuur bij geheimstemming beslissen.

Art. 10. Ontslaggevers en uitgesloten leden hebben geen recht op eenige terugbetaling der inleggelden en zij verliezen alle recht op de voordeelen der vereniging.

Art. 11. Het uitgesloten lid heeft het recht zich te beroepen op de eerstkomende algemeene vergadering.

III. — HET BESTUUR.

Art. 12. Het bestuur der vakvereniging bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter, een schrijver, een ontvanger-schatbewaarder, een boetmeester en twee commissarissen belast met het toezicht der algemeene vergaderingen.

Art. 13. Eereleden mogen als bestuurlid gekozen worden, maar hun getal mag het vierde der bestuur leden niet overtreffen.

Art. 14. Om als bestuurlid gekozen te worden moet men 25 jaar oud zijn, Belg zijn of vreemdeling, gemachtigd zijne woonstede in het land te hebben en er inderdaad verblijven, en een jaar deelmaken van de vakvereniging.

Kunnen geen deel maken van het bestuur, zij die door artikel 12 der wet van 23 Juni 1894 beroofd zijn van 't recht om beheerders te zijn van maatschappijen van onderlingen bijstand, en zij die, hetzij rechtstreeks of door tusschenpersonen, eene slijterij van sterke dranken houden.

Art. 15. De ontvanger-schatbewaarder zal iedere eerste zitting na den dag der ontvangst aan het bestuur kennis geven van de ontvangene gelden; hij is persoonlijk verantwoordelijk voor de hem toevertrouwde gelden.

Art. 16. De boetmeester is gelast met het opteekenen en ontvangen der boeten.

Art. 17. Het bestuur komt zoo dikwijls bijeen als de belangen der vakvereniging het vragen en alle maanden eens ten minste, op dag en uur volgens eigene verkiezing.

Om eene geldige beslissing te nemen moet ten minste de helft der bestuurleden aanwezig zijn.

Art. 18. Alle jaren, in de algemeene vergadering der maand Januari, wordt het bestuur bij de helft hernieuwd. De stemming is geheim.

De uitredende leden zijn herkiesbaar. Om deel te nemen aan de kiezingen en aan stemmingen moeten de leden der vakvereniging 21 jaar oud zijn.

Art. 19. Het bestuur is gelast met het uitvoeren der standregelen, met het naleven der verplichtende bepalingen der wet van 31 Maart 1898 op de beroepsverenigingen, met het uitvoeren der beslissingen door de algemeene vergaderingen der leden gestemd, met het beheer der gelden en met dat der gewone en dringende zaken.

Art. 20. Het bestuurlicid dat op drie achtereenvolgende bestuurszittingen afwezig is en geene gepronde redens doet gelden zal als ontslaggeve aanzien worden.

Art. 21. Het bestuur maakt alle drie jaren, in de maand Januari, met de medewerking van ontvanger-schatbewaarder, eene rekening van ontvangsten en uitgaven, gesloten den 31^{en} December te voren. Deze rekening wordt opgemaakt volgens het model door de Regeering medegedeeld. Zij wordt onderworpen aan de eerste algemeene vergadering van 't jaar, na gedurende vijftien dagen, ten zetel der vakvereniging, ter inzage der leden te hebben gelegen.

Vóór 1 Maart van ieder jaar wordt die rekening goedgekeurd door de algemeene vergadering en door het bestuur, met al de door de wet gevraagde stukken aan de commissie tot bekrachtiging gezonden.

IV. — GELDMIDDELEN.

Art. 22. De gelden der vakvereniging zullen ongezet worden in obligatiën van belgische steden of op de Spaarkas gezet worden.

V. — VERGADERINGEN.

Art. 23. De vakvereniging zal alle maanden vergadering houden, verplichtend op boete van 25 centiemen, zooals aangeduid is in het reglement van inwendige orde.

Art. 24. Het bestuur mag, om ernstige reden, de leden samenroepen op buitengewone verplichtende vergaderingen. Hetzelfde moet ook gebeuren op verzoek van een vijfde der leden.

Art. 25. De dagorde der algemeene vergaderingen wordt vastgesteld door het bestuur en voorop bekend gemaakt. De voorzitter is ook verplicht op de dagorde de punten te stellen welke hem door minstens tien meerderjarige leden en ten laatste acht dagen vóór de algemeene vergadering zouden overgemaakt worden.

Art. 26. Het is streng verboden gedurende de vergaderingen besprekingen te houden of uit te lokken, welke buiten het doel der vakvereniging vallen. Het lid dat hieraan niet voldoet, zal door den voorzitter tot de orde geroepen worden.

VI. — STRAFBEPALINGEN.

Art. 27. Wanneer een geschil op een werkhuis ontstaat moeten de leden der vakvereniging die er werkzaam zijn het bestuur aanstonds

UNIONS PROFESSIONNELLES. — ANNEXE AU MO

verwittigen. De leden mogen niet handelen, gelijk in welken zin, zonder de goedkeuring van het bestuur. Ze moeten de leiding, hun door het bestuur gegeven, stiptelijk naleven.

Art. 28. Degene die in het lokaal der vakvereniging twist zoekt of de bestuurleden beleedigt of ten onrechte beschuldigt, zal na onderzoek der zaak en volgens de gewichtigheid van het feit met eene boete van hoogstens 50 centiemen of met de banning gestraft worden.

Art. 29. De leden die, zonder wettige redens, zes weken inleg ten achter staan, zullen, na eene waarschuwing van het bestuur, uit de vakvereniging gesloten worden, indien zij binnen de eerstlopende veertien dagen aan deze uitnoodiging niet beantwoord hebben.

Art. 30. Al deze straffen zullen op de eerstkomende algemeene vergadering bekend gemaakt en door de meerderheid der aanwezige leden goed- of afgekeurd worden.

VII. — ONDERSTAND.

Art. 31. Zullen onderstand genieten volgens eene bijzondere verordening, in overeenkomst met de leden op te maken :

A. De werkende leden die, na alle pogingen tot overeenkomst, in werkstaking gaan met goedkeuring van het bestuur;

B. De werkende leden die buiten hunne schuld zonder werk vallen.

Art. 32. Om onderstand te kunnen genieten moet men een jaar als werkend lid deel maken van de vakvereniging en allen achterstel betaald hebben.

VIII. — ALGEMEENE SCHIKKINGEN.

Art. 33. De vakvereniging neemt de verbintenis aan, samen met de tegenpartij, de middelen te zoeken om, hetzij bij verzoening of bij scheidsrecht, ieder geschil te vereffenen dat de vakvereniging aangaat en de werkvoorwaarden betreft.

Art. 34. Op voorstel van het bestuur of van een vijfde der leden kan een wijziging aan de standregelen besproken worden.

De wijziging zal eerst door het bestuur onderzocht en in geen geval gestemd worden zonder voorafgaande verwittiging der leden.

De leden zullen door eenen omzendbrief, die uitdrukkelijk alle voorgestelde wijzigingen aanduiden zal, uitgenoodigd worden tot de zitting waarop de stemming zal plaats grijpen.

Art. 55. De wijziging der standregelen en de ontbinding van de vakvereniging kunnen maar geldig beslist worden, bij minstens drie vierden der leden, aanwezig op eene algemeene vergadering opzetteijk daartoe aangeeroepen en samengesteld uit ten minste de helft der stemgerechtigde leden.

Art. 56. Gevallen door de standregelen niet voorzien zullen door het bestuur beslist worden, mits goedkeuring der eerstkomende algemeene vergadering.

Aangenomen in algemeene vergadering van 24 Maart 1907.

Bijlagen.

I.

Lijst der bestuurleden.

1. Melis, Henricus, Belg, 47 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, steenbakker, werkend lid, voorzitter.
2. Aelbrechts, Jan, Belg, 54 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, steenbakker, werkend lid, ondervoorzitter.
3. Crets, Jan-Baptist, Belg, 27 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, steenbakker, werkend lid, schrijver.
4. Van Leemput, Jan, Belg, 49 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, onderwijzer, erelid, ontvanger-schatbewaarder.
5. Machielsens, Alfons, Belg, 59 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, steenbakker, werkend lid, boetmeester.
6. Gorris, Jan, Belg, 29 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, steenbakker, werkend lid, commissaris.
7. Maas, Petrus, Belg, 50 jaar, te Oud-Turnhout-Oosthoven, steenbakker, werkend lid, commissaris.

II.

Verklaring.

De ondergeteekenden, bestuurders der beroepsvereniging: Steenbakkersgilde van Oosthoven, gevestigd te Oud-Turnhout-Oosthoven, verklaren gezegde vereniging samengesteld, voor wat betreft de verschillende

UNIONS PROFESSIONNELLES. — 1907.

klassen van leden, ingevolge de voorschriften van artikelen 2 en 3 der wet van 31 Maart 1898.

Oosthoven (Oud-Turnhout), 24 Maart 1907.

MELIS, H.; AELBRECHTS, J.; CRETS, J.-B.;
VAN LEEMPUT, J.; MACHIELSENS, A., GORRIS, J.;
MAAS, P.

(Entériné par décision du Conseil des mines, constitué en commission d'entérinement des unions professionnelles, en date du 10 mai 1907.)

Uit het Staatsblad van 1907

Oud Turnhout

Prijskamp en Keuring

van

Geiten, Bokken & Melkschapen

op Dinsdag 5 October om 10 uren
voormiddag stipt, op de speelplaats
der meisjesschool Enkel voor de
leden van den Geitenbond.

Volgende prijzen zullen door bevoegde jury-
leden toegekend worden :

Uit De Kempenaar van 2 oktober 1909

A) Geiten van twee jaar en meer oud : eerste prijs 4 fr., tweede 3 fr., derde 2 fr., vierde 1 fr., vijfde 1 fr., zesde 0.50 fr., zevende 0,50 fr.

B) Geiten van een tot twee jaar oud : eerste prijs 3 fr., tweede 2 fr., derde 1 fr., vierde 0,50 fr.

C) Geiten van minder dan een jaar oud ; eerste prijs 2 fr., tweede 1 fr., derde 0.50 fr.

D) Bokken van allen ouderdom : prijzen 3 van 1 fr.

E) Melkschapen : eerste prijs 3 fr., tweede 2 fr., derde 1 fr.

Om prijs te winnen moeten de dieren de vereichte punten behalen.

De prijzen worden na den prijskamp in de school uitbetaald.

Buiten de hooger vermelde prijzen, welke de beste dieren winnen, zullen aan al de goede geiten en bokken van meer dan een jaar oud, 't is te zeggen aan al die ten minste 70 punten op 100 bekomen, behoudspremiën toegekend worden.

Deze premiën worden aan de geitenhouders uitbetaald met den prijskamp van toekomstig jaar.

De dieren moeten om half tien op de speelplaats aanwezig zijn.

Namens het Bestuur.

De Schrijver,
CONST. FLOREN.

De Voorzitter,
W. SELS.

Oude kranteberichtjes

Vermaarde Sneppenjacht

« De Liereman »

Het Gemeentebestuur van Oud-Turnhout zal op *Woensdag 2 Juni a. s.*, overgaan tot de openbare *verpachting* van het recht van jager, visschen en weiden, op den alomgekende gemeente-eigendom "De Liereman," hebbende eene uitgestrektheid van 167 hectaren, bestaande meestendeels uit moeras en venen, en als zoodanig eene der beste sneppenjachten van België.

De verpachting zal openbaar geschieden bij opbod, ten Gemeentehuize van Oud-Turnhout, den 2 Juni aanstaande, te drijueren namiddag, (dlokslag).

Bj bevel :
De Secretaris.
AL. PEETERS

De Burgemeester,
J. LUYTEN.

581

Uit De Kempenaar van 27 mei 1909

HET GEMEENTEBESTUUR

van Oud-Turnhout

maakt bekend dat gedurende de zomermaanden de maandelijksche veemarkt opgeschorst is om hernomen te worden den derden Dinsdag van October aanstaande.

Bij bevel : De Burgemeester,
De Secretaris, J. LUYTEN.
AL. PEETERS. 580

Uit De Kempenaar van 27 mei 1909

Uit Oud-Turnhout.

Waarom blijft ons suikerrantsoen der maand Februari te Turnhout aan de statie zitten? Hebben de bedienden geen tijd om hem te gaan halen en te verdeelen, dan zullen we voor volk zorgen, of is er geen geld in de kas, dan zal de bevolking op voorhand komen betalen. Of is de suiker misschien geweigerd zooals de confituur van over eene maand of twee? Mysterie, wie helpt er ons uit? Misschien zal Mijnheer wien het aangaat, ons het antwoord geven.

Uit De Kempenaar van 30 maart 1919

— Verleden Woensdag heeft, zooals wij in onze vorige nummers aankondigden, alhier de halfjaarlijksche paardenmarkt plaats gehad. Hebben wij vroeger het gedacht en de hoop uitgedrukt, dat dezelve belangrijk zoude wezen, dan zijn wij ook daarin niet bedrogen geworden. Immers 281 peerden en veulens waren te koop gesteld, en er heerschte veel bedrijvigheid. Van alle gouwen onzer Kempen en der aanpalende streken was men opgekomen, en het belangrijkste der zaak, het getal koopers, schijnt veel grooter geweest te zijn dan op de vroegere markten.

Wij blijven de hoop koesteren dat onze paardenmarkt nog immer zal toenemen, en met den tijd, den weg zal volgen onzer beroemde veemarkt.

Ziehier de namen der prijswinnende deelnemers :

1° prijs, Louis Van Roy, Vlimmeren ; 2°, Jan Dils, Severdonck ; 3°, Jules Caron, Turnhout ; 4°, Ch. Peeters, Thielen ; 5°, Ant. Braes, Oud-Turnhout ; 6°, Ch. Lanslots, Oosthoven ; 7° Pet. Clavers, Tilburg ; 8°, Ed. Meyndonckx, Oud-Turnhout ; 9°, Ant. Van Liempt, id. ; 10°, Jos. Van Herck, Turnhout ; 11° Ch. Willems, id. ; 12°, Jan Adriaensen, Gierle ; 13°, Const. Lambert, Zondereygen ; 14°, Embrechts-De Peuter, Lichtaert ; 15°, Jos. Courtjens, Oud-Turnhout ; 16°, L. Baeyens, Lichtaert ; 17°, Fr. Goossens, Lille ; 18°, L. Baeyens, Lichtaert.

Uit De Kempenaar van 25 maart 1889

— Op Maandag aanstaande, zijnde O. L. V. Boodschap, om 5 ure namiddag, zal de heer Ph. Van Elst, landbouw-ingenieur, eene voordracht geven te Oud-Turnhout, ter herberge de LEEUW, *over de verbeterde boterbereiding.*
 Wij twijfelen niet of vele landbouwers en vooral landbouwers zullen deze nuttige voordracht bijwonen.

Eenige inwoners van Oud-Turnhout.

— Onze Eiermarkt is ingeste'd. 't Zal gaan. De prijzen liepen van 0.50 tot 0.55 fr. Minstens 3000 eieren werden verhandeld. Voor een begin, Inderdaad, dat belooft.

Koopers met den hoop, maar te weinig verkoopers. Onze boerlunekens wilden het eerst eens alzien en 't is hun meegevallen. We zagen het op hun gelaat en hoorden het aan hun vroolijk getater. Toekomenden Woensdag, riepen ze, dan komen we met volle korven, allemaal eieren!

Uit Het Aankondigingsblad van 11 november 1893

— Verleden Zondag, te 11 ure voormiddags, heeft te Oosthoven een brand twee schobben vernield, toebehoorende aan de gebroeders J. en Th. Temmerman, voerlieden aldaar, en een derde schob beschadigd, toebehoorende aan de kinderen Van Genechten, onzer stad.

Alhoewel onze pompiers op het eerste teeken der stormklok spoedig ter plaatse snelden, konden zij enkel nog de omliggende woningen tegen het vuur bevrijden.

De goederen van de twee eerste eigenaars waren verzekerd door de maatschappij *De Schelde*; het schob voor 200 fr., karren, peerdsgetuig enz. voor 1600 fr., en hooi en stroo voor 300 fr. 3 karren, eene ploeg, eene egge, alsook hooi en stroo en twee schobben, zijn door het vuur vernield. De schade is geschat voor Th. Temmerman, op 650 fr.; voor J. Temmerman op 360 fr.

Uit Het Aankondigingsblad van 9 mei 1891

— Ziehier de landbouwers onzer provincie, welke gedurende den herfst 1889 proefvelden inrichten met geldelijke ondersteuning van den Staat: De Schutter, Beirendrecht; Hoegaerts, Putte; Geerts, Rijckevorsel; Gielis, Reeth; J. B. Somers, Waarloos; Van den Broeck, Boisschot; Van Mechelen, Oud-Turnhout (Oosthoven); De Schutter, Cappellen; Mortelmans, Wyneghem; Van Mechelen, Pulderbosch; Verboven, Brecht.

Uit Het Aankondigingsblad van 19 oktober 1889

CORSENDONCA

— De Gemeente-Raad van Oud Turnhout heeft besloten een maandelijksche veemarkt in te richten in die gemeente. De beweegredenen voor het instellen dier markt zijn grootendeels gesteund op de beschouwing, dat te Turnhout de veemarkt tegenwoordig op een gekasseid plein gehouden wordt en dat zulks luide klachten doet ontstaan en veel nadeel aan die markt heeft toegebracht.

Daarin ligt eene vingerwijzing voor het gemeentebestuur van Turnhout, dat nu zijne maatregelen kan nemen, indien het zijne veemarkt niet heelemaal wil zien ten ondergaan.

Uit De Kempenaar van 8 januari 1909

Inhoud

Voorwoord	p. 1
100 jaar landelijk leven	p. 2
Een ezelsbrief	p. 4
De Beeweg, een kerstverhaal	p. 6
De Geitenbond en de Christene Steenbakkersgilde	p. 11
Oude kranteberichten	p. 19

ASLK - SPAREN

REEDS JAREN HET MEEST ERVAREN

UW BANK EN VERZEKERINGSTEAM

Agentschap Arendonk
De Valken 8
2370 Arendonk
Tel. 014/67.76.96

Agentschap Oud-Turnhout
Steenweg op Turnhout 3
2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.15.28